

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

NR. 48

"Keleivis" telefonas: 268.3071

SO. BOSTON, MASS., 1975 METŲ GRUODŽIO-DECEMBER 16

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiro numerio kaina 25 centai

71-MIEJĖ METAI

Komunistų teismas- tarptautinė gėda Vilniui

Kaip jau žinome, pastaro-

siomis dienomis Vilniaus
aukščiausioje teismo vyko
čia iš Maskvos kalėjiman at-

vežto įžymaus kovotojo dėl
žmogaus teisių ir Amnesty
International nario biologo

Sergejaus A. Kovalevo by-
la. Jis buvo kaltinamas už
Lietuvos Katalikų Bažnyčios

Kronikos ir kitos pagrindi-
nės spaudos organizavinimą
ir platinimą Sovietijoje. By-
la nukelta į Vilnių, matyti,

ir dėl to, kad ji būtų pažiau-
pa iekiamą užsienio akims

ir ausims, ar kad atrodytų,
tarsi ir lietuviai jai šiai rusų

komunistų reakcijai prita-
ria.

Kovalevo ginti į Vilnių
buvo atvykęs net Nobelio
taikos premijos laureatas

akad. Anrejus Sacharovas ir
dar dvidešimt kitų jo drau-
gų, norėjusių teisme liudyti.

bet teismas visus juos atme-
ir net neįleido į salę. Sacha-
rovui pavyko tik pasiųsti

teisėjui raštelį, kuriame jis
prisipažįsta tuo pat nusikal-
tęs, kuo kaltinamas Kovale-
vas, bet ir jį tai nebuvo atsi-
žvelgta.

Akademikas A. Sacharovas

Reikia dar pažymėti, kad
žmogaus teisėms ginti So-
vietų Sąjungoje 3 asmenų

iniciatyvos grupė paskelbė
atsisaukimą, kurį parėmė
dar 52 disidentai, pareikš-

dami solidarumą su Kovale-
vu ir reikalaudami jį išleisti
į laisvę ir kviesdami visus

įsijungti į jo gynybą. Tuo
pat metu 46 Nobelio laurea-
tai kreipėsi į Jungtines Tau-

tas, protestuodami prieš So-
vietų Sąjungoje niekais verčia-
mus visus pasirašytus žmo-
gaus teisių deklaracijos nuo-

status. Deja visos šios pa-
saulio humanistų pastangos
atsitrenkė į kietą raudonųjų
inkvizitorų kaktą be jokių

Andėjaus Kovalevo padėti
įengvinančių rezultatų.

Aukščiausiasis sovietinis
"teismas" Vilniuje S. A. Ko-
valevą nuteisė 7 metus kalė-

ti kieto režimo darbo sto-
vykloje ir dar 3 metus išre-
mimo.

Kai tas sprendimas buvo
skelbiamas Kovalevo nebu-
vo teismo salėje. Jis buvo

pašalintas dėl protesto, kad
neleidžiama dalyvauti jo
dalyvauti teisme ir liudyti.

Sacharovas tą teisma api-
būdino kaip teatrinį veiks-
mą, kuriame nebuvo jokio

gincio tarp kaltintojų ir gy-
nėjų.

Dar biauresnė Vilniui ir
lietuviams reklama padarė
Maskvos TASS agentūra,

paskelbdama, kad užpil-
džiusi teisma salę lietuvių
publika garsiai plojo, prita-

dama sprendimui...

Nėra abejonės, kad taip
buvo, nes salėje sėdėjo tik
saugumiečiai ir partijos ak-

tyvas.

Neabejotina, kad dabar
vyks bylos prieš taisytius
nusikaltimus kaltinamą

Andrejų Tverdochlebovą ir
ir Valantiną Turčiną, kuris
siūlėsi liudininku Kovalevo

byloje.

Idomus dar vienas faktas.
Sovietų pogrindžio spauda
paskelbė Gruzijos rašytojo

Zviado Gamsachurdijos raš-
tą, kuriame jis dėso, kad jį
persekioja slaptoji policija.

Tarp kitko jis mini, kad š.
m. liepos 4 d. iš Lietuvos į
Gruzijos sostinę buvo atvy-

kęs saugumo policijos tar-
dytojas S. Maslauskas ir jį
kartu su kitais kvietais Ko-
valevo bylos reikalui. Visi jie

atsisakė atsakinėti į tardy-
tojo klausimus. Liepos 10 d.
Gamsachurdija buvo atleis-
tas iš universiteto, kur jisai
dėstė Amerikietiškojo ir angli-
kų kalbą.

Tai rodo, kad disidentinis
sąjūdis yra apėmęs plačiąją
Sovietų Sąjungos teritoriją,
o dar plačiau jos intelektu-
alus.

JAV kongreso biblioteko-
s knygy lentynos yra 320
mylių ilgio.

Dail. V. Petravičiaus kūrinys—ilustracija

Mahometonų šventėj Kodėl prez. Fordas žuvo 138 piligrimai pabūgo

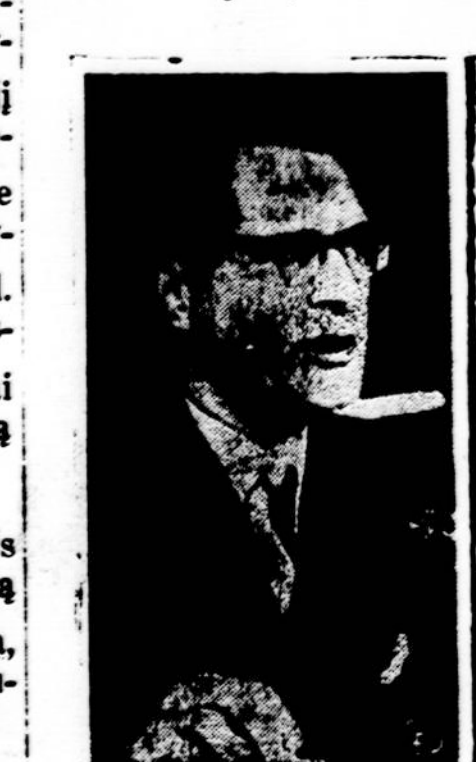
Praeitą savaitę buvo ma-
hometonų didelė šventė. Į
Mahometo gimtinę Meccą ta
proga iš įvairių kraštų su-
plaukė apie 2 mil. maldinin-
kų. Kilus gaisrui vienoje iš
maldininkams įrengtų sto-
vyklų, sudegė 138 žmonės
ir 154 yra sužeisti.

Pasidavė Olandijoje teroristai

Šeši Molukų salų (Indo-
nezijoje) teroristai, 12 die-
nų išlaikę savo rankose O-
landijoje nagrobtą traukinį,
gruodžio 14 d. pasidavė.

Traukinį pagrobiant žuvo
3 žmonės, porą jų grobikai
buvo paleidę prieš kelias
dienes, o dabar yra išlais-
vinti paskutiniai to trauki-
nio 23 keleiviai.

Kita teroristų grupė dar
laikosi užėmusi Indonezijos
konsulatą Olandijos sostinė-
je. Jie ten turi 25 įkaitus, bet
tikimasi ir juos išlaisvinti.

Elliot L. Richardson, senato pa-
tvirtintas prekybos sekretoriu-
mi, iki šiol jis buvo JAV amba-
sadorius Londone.

Keliolika milijonų narių
turinčių AFL-CIO darbo u-
nijų centro pirm. George
Meany senato užsienio rei-
kalų komitetui paskelbė
slaptą Valstybės departa-
mento raštą, kuriame buvo

parašyta, kad, jei prez. G.
Fordas priims rašytąją A.
Solženiciną, tai tuo bus
įžeisti sovietai.

"Dabar mes matome juo-
dą ant balto! Mes nenorė-
me įžeisti komisarų ir todėl
spiovėme į veidą žmogui,
kurį mūsų valstybės depar-
tamentas vadina, gal ironi-
škai, labiausiai už visus ru-
sus nusipelniusiu pasigė-
rėjimu", rašoma tame rašte.

Meany dar kartą pabrė-
žė, kad Sovietų Sąjunga de-
tentę naudoja savo strategi-
nei padėčiai susiprinti ir su-
irutei sukelti kitose valsty-
bėse.

Tas prezidentą nuo Solže-
nicino baidantis raštas bu-
vo pasirašytas Kissingerio
sekretoriaus Spring ten ir
adresuotas gen. Scowroftui,
prezidento patarėjo saugu-
mo reikalams pavaduotojui.

Meany nesako, kokių bū-
du tas slapstas raštas pateko
į jo rankas.

Primintina, kad į JAV-bes
Solženiciną buvo pakvietę
darbo unijų vadai.

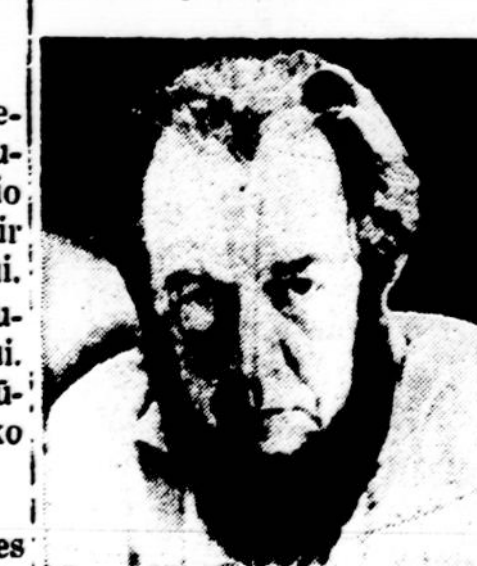
V. Sevrukas baigė Išrinko naują badavimą valdybą

Praeitą trečiadienį Vaclo-
vas Sevrukas baigė 5 dienų
badavimą. Paskutinįsias
dvi badavimo dienas jis "pi-
keto" Kolumbijos univer-
sitetui biblioteką, kurioje jis
dirba, tuo norėdamas at-
kreipti kitų dėmesį. Dauge-
lis studentų ir profesorių
priedavo prie jo ir pareikš-
davo jam savo pritarimą.

V. Sevrukas badaudamas
protestavo prieš disidentų
ikišimą Sovietų Sąjungoje į
psichiatrinės ligoninės pa-
gal slapstosios policijos iša-
kymą, kur jie sužalojami vi-
sam amžiumi.

Badaudamas V. Sevrukas
nešiojo plakatą, kurio vie-
noje pusėje buvo parašas
"Už mūsų ir jų laisvę", o
antroje — reikalavimas iš-
leisti iš psichiatrinės ligoni-
nės Leonidą Pliusą, Zinovijų
Krascovskį ir Mindaugą
Tamonį (Tamonis atsisakė
remontuoti Kryžkalnėje pa-
statytą raudonajai armijai
paminklą ir reikalavo pirma
pastatyti paminklą asmeny-
bės kulto aukoms ir pa-
merkėti Lietuvos okupaci-
ją).

Ispanijos karalius sudarė
naują kabinetą, kuris "tes
Franko milžinišką darbą",
sakoma pareiškime.

Rašytojas A. Solženicinas

So. Bostono Lietuvių Pi-
liečių d-ja gruodžio 14 d.
išrinko kitų metų vadovybę:

pirm. St. Drevinskas, gavęs
224 balsus (A. Mitkus gavo
272), vicepirm. D. Averka,
sekr. A. Matjoška, gavęs
233 balsus (E. Cibas gavo
230), fin. sekr. A. Druzdis
(403), jzd. E. Ketvirtis (358
bal.), marš. V. Ivaška (353).
Direktoriais išrinkti: S. Gri-
ganavičius (327), A. And-
riulionis, A. Neviera, Al.
Čaplikas, J. Lubinas, A. Bai-
ka, Jr., O. Ivaškienė (229).
Kandidatai: V. Thomas, J.
Šilalis, H. Čepas.

Kontrolės komisija: L.
Švelnis, A. Keturakis ir J.
Olevičius.

Australijoje laimėjo
liberalai

Jie dabar sudarys naują
vyriusybę. Darbiečiai buvo
nirpažinę ir Pabaltijo sovie-
tinę okupaciją.

Jie dabar sudarys naują
vyriusybę. Darbiečiai buvo
nirpažinę ir Pabaltijo sovie-
tinę okupaciją.

E. Gerekas

Brežnevas kaltina Vakarų

Praeitą savaitę Sovietų
Sąjungos komunistų vadas
Leonidas Brežnevas buvo
atvykęs į Lenkijos komunis-
tų partijos kongresą, kuria-
me dalyvavo 1517 atovų.
Jį atlydėjo armija enkave-
distų, pro kuriuos geležni-
kelio sotyje net oficialiems
asmenims nelengva buvo
prie Brežnevo prieiti.

Savo kalboje jis, paliaup-
sinęs socialistinę bendruo-
menę, kuri esanti savanoriš-
ka lygių suvereninių ir ne-
priklausomų valstybių są-
junga, sudaranti vieną šei-
mą, kuri gyvenanti pagal
tarptautinio socializmo prin-
cipus, — kaltino Vakarus,

kad jie nesilaiką Helsinkio
deklaracijos principų nuo-
diję tarptautinę atmosferą.

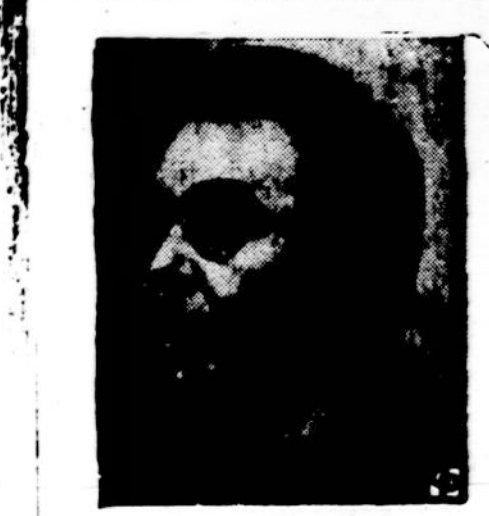
Asteit, Vakarus kaltino
tuo, kuo akivaizdžiausiai y-
ra nusidėję patys bolševikai,
kurie nė vieno tos deklara-
cijos punkto nevykdo.

Lenkijos komunistų va-
das Gerekas 3 valandų kal-
boje daugiausia lietė ekono-
minių reikalus. Dalyviai
jam plojo, kai jis pažadėjo
skalbiamųjų mašinų gamy-
bą padidinti 6 kartus, šaldy-
tuvų ir automobilių 2 kartus
ir spalvotosios televizijos
piimtuvus pagerinti.

Jis gynė Sovietų Sąjungos
užsienio politiką, puolė Mao
Tse-tungą ir pikėtinosi "ka-
pitalistiniais revanšistais".

Nebuvo jokio kalbos apie
potentinį atlydį santykiuose
su Vakara. Jis kalbėjo apie Va-
rų paktą kariniu pajėgų
mažinimą, apie galimą ar
rasedaujamą politinės ir
karinės įtampos atoslūgį ir
tam tikslui naujus Vakaram
 pasiūlymus, kaip tokiais
ir panašiais klausimais rūpi-
nosi NATO valstybių konfe-
rencija.

Gerikas vėl išrinktas Len-
kijos komunistų partijos ge-
neralinio sekretoriumi.

L. Brežnevas

„Rytų fronte nieko naujo“

Taip, kaip ir Erich Maria Remarque veikale pavaizduotame Pirmojo pasaulinio karo Vakarų fronte, kur per parą nužengdavo į kapus tūkstančiai ir tūkstančiai likdavo be kojų, rankų ar akių, bet laikraščiuose tilpdavo tik trumpa žinutė — „nieko naujo“. Tai kasdieniniai įvykiai.

Panašiai galėtume rašyti ir apie Sovietų Sąjungą, o taip pat ir okup. Lietuvą, nors žmonės masiniai į kapus dar neverčiami. Čia „nieko naujo“, jeigu vyksta kratos, suėmimai, laisvos spaudos ar religijos persekiojimas, teismai, vienas kitas nuvaromas į kalėjimą ar Sibirą. Juk taip buvo ir carų laikais.

Štai, gruodžio 9 d. Vilniuje prasidėjo Amnesty International sovietinio skyriaus nario Sergejaus A. Kovalevo byla, kurioje jis kaltinamas „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos“ ir kitų vadinamųjų „antitarybinių“ leidinių platinimu. To paties, kuris padėjo ir Simui Kudirkai pro sovietinių biurokratų ir saugumiečių užtvaras išsiveržti į laisvę. Mokslininko, humanisto, kovotojo dėl žmogaus teisių ir politinių kalinių išgelbėjimo.

Bet tai „nieko naujo“, nes tokių kaltinamųjų suole ne vienas sėdėjo prieš jį ir dar daugiau sėdės po jo.

Sergejui A. Kovaleviui apsigynimui neleista pasikviesti savo liudininkų ir pasirinkti sau gynėjo. Jam siūlytas valdiškas „gynėjas“, tikriau — papildomas kaltintojas, kurio jis, kaip kadaise ir Simas Kudirka, atsisakė. Į teismo salę suleisti tik komunistų partijos aktyvistai ir saugumiečiai.

Tai irgi „nieko naujo“, nes panaši tvarka būdavo ir Stalino laikais. Gal dar „geresnė“, nes tada kartais su nušautu kartu sušaudydavo ir valdžios paskirtus enkavedistus liudininkus, kad nusikaltimas būtų „tikriau“ įrodytas.

Jaudinanti naujiena yra tik ta, kad S. A. Kovalevo ginti į Vilnių atvyko net patys akademikas Andrejus Sacharovas, kuris pareiškė, kad prisiima net dalį „nusikaltimų“, dėl kurių teisiamas Kovalevas. Deja, jis net į teismo salę nebuvo įleistas. Ir, kaip Vakarų spauda ir radijas praneša, — Nobelio taikos premijos laureatas jau kelios dienos šala lauke prie Vilniaus teismo rūmų, garsiai šaukdamas prieš žmogaus pavergėjus, jo natūralių teisių min-džiotojus ir moderniuosius inkvizitorius. Vilniaus istorijoje tai bus vienas tragiškiausių faktų, skelbiančių šio okupacijos laikotarpio neištrinamą gėlą.

Ir dėl šios, kaip ir kitų panašių, gėdingos bylos, kurios tikslas brutaliai užgniauzyti spausdinto ir ištarto žodžio laisvę, paneigti žmogaus teises, net ir sovietų konstitucijoj dailiausiai įrašytas, nutildyti bet kurį politinių kalinių balsą ir laisvės bei žmoniško elgesio reikalavimą, — Sovietų Sąjungoje neįvyko jokių masinių protesto demonstracijų, laikraščiuose nepasirodė jokios valdžios veiksmų kritikos, joks sovietinio parlamento atstovas dėl to savo kalboje nepuolė nei Brežnevo, nei už jį mažesnio sovietinio saugumo viršininko, nepareikalavo sudaryti komisiją neteisėtam žmonių persekiojimui ištirti ir sustabdyti.

„Nieko naujo!“

O tuo pačiu sovietinių įvykių metu palyginimui pasiskaitykime „Gimtajame Krašte“ A. Sauliaus reportažą apie Angelos Davis įkveptos JAV Nacionalinės sąjungos kovai prieš rasines ir politines represijas konvencijos Pittsburghe nutarimus ir čia numatomą veiklą:

„1976 m. liepos 4 d. švenčiant 200 metų jubiliejų, kovotojai už pilietines teises JAV šiaurės Karolinoje, Rolio mieste, surengs masinę demonstraciją“.

„Kovotojai už pilietines teises Amerikoje prie SNO būstinės Niujorke surengs masinį protesto mitingą „Laisvę JAV politiniams kaliniams!“

„Amerikiečiai pasipiktinę, kad darbovietėse ir butuose įrenginama elektroninė pasiklausymo aparatura, kad atidaromas jų asmeninis paštas, kad į demokratines ir pažangias organizacijas pasiunčiami slapsti agentai ir provokatoriai“.

Tai skaitant telieka tik nusišypoti, nes JAV-se dar niekas nesėti kalėjime dėl valdžios veiksmų kritikos, dėl savo skirtingos nuomonės viešo reiškinio, dėl bet kokio turinio knygų spausdinimo, skaitymo ir platinimo, dėl religijos apeigų lankymo ir net dėl priklausymo komunistų partijai, kuri čia laisvai varo savo propagandą. O tie „politiniai kaliniai“ tėra tik bankų plėšikai, lėktuvų užgrobėjai, bombininkai ir panašūs teroristai.

Jeigu toji „Nacionalinė sąjunga“ atkreiptų savo akis ir į Sovietiją, kur šnipų, provokatorių, laiškų atidarintojų, elektroninių ir tikrų kremzlinių saugumo ausų yra daugiau, negu piliečiams gyvenamųjų patalpų, — tai jau būtų šis tas „nauja“.

M. K. Čiurlionio literatūriniai darbai

M. K. Čiurlionis

„Tapybai dabar turiu didesnį norą, negu anksčiau, ir turiu tapti geru, kuo geriausiu tapytoju, tuo pačiu ir savo muziką pavaryti ir dar kitų dalykų griebisius. Kad liktų sveikatos, tai aš tik — tolyn, tolyn!“

Taip Konstantinas rašė broliui Povilui 1905 m. gegužės 8 d.

Šiame laiške yra keista užuomina. Ir brolis Povilas, ir visi žinojo, kad Konstantinas aistringai pasuko tapybos linkme, kad jis tuo savo gyvenimo laikotarpiu troško pasidaryti „geru, kuo geriausiu tapytoju“. Greta e-qs jo pažadas „savo muziką pavaryti“ priekini irgi aiškiai suprantamas. Bet ką turėjo reikšti jo tas tikrai keistas ketinimas „griebtis kitų dalykų“?

Čia galima spėti, kad tuo pačiu laiku Konstantinas galvojo ir apie savo literatūrinius darbus. Dar gyvendamas Varšuvoje, jis buvo pradėjęs rašyti ypatingo, tiems laikams išskirtinai modernaus stiliaus rašto darbus. Suprantama, kad jis buvo priverstas rašyti lenkiškai, bet ne lietuviškai. Konstantino gausūs draugai, jų tarpe svarbiausias K. Stabrauskas, jo mokytojas tapybos srityje, o taip pat ir jo vienas ištikimiausių asmeninių draugų, aukštai įvertino Konstantino literatūrinius bandymus ir laikė juos vertais išspausdinti.

Yra žinomas toks Čiurlionio fantastinis kūrinys, pavadintas „Rekonvalescento užrašais“. O tasai kūrinys buvo pradėdamas tokiu būdu: „Daktaras paslėpė laikrodį, kad dešinės akies vokie, kairiąją mirtelę ir pasakė man, jog esu visai sveikas: ir drąsiai galiu išeiti į gatvę“. Jau šis pirmas sakinytis rodo, koks buvo drąsus savo žodinėje kūryboje Čiurlionis, jo nelaukti vaizdai, jo išraiškingumas, net daugeliui dešimtmečių praėjus, kai skaitytojai turėjo progos pažinti naujai prasiveržusius ir viešumą ekspresionistus ir panašius modernistus, daro stebinantį įspūdį.

Užsiliko K. Stabrausko pasakojimas apie bandymą šį kūrinį išspausdinti kažkuriam Varšuvos literatūriniame leidinyje. Jis sako: „...kai redaktorius skaitė, jo veidas atrodė labai kvailas, o perskačius — dar kvailiau“. Šitaip anasai redaktorius buvęs apstulbinatas. „Aš čia kiauylstė, ar genialus dalykas?“ Atrodo įtikino antraip. Vis tik šis „genialus“ dalykas, kaip anų laikų liudininkai sako, nebuvo išspausdintas.

Čiurlionio literatūriniai palinkimai ryškėja ir todėl, kad jis ir jo artimiausias draugas Eugenijus Moravskis tuo pat metu leisdavo nedideliu skaičiumi dauginamą žurnalą — „Hoptatanariva“.

Taip pat išliko, artimų šeimų (Valerijus Markevičiūtės - Dobračinskos) išaugotas Čiurlionio jaunų dienų lyrinis eilėraštis. Ten Konstantinas iš karto parodo lyriko temperamentą ir gilesnius kūrybinius polėkius. Nors pažodinis eilėraščio vertimas negali būti tolygus sklandžiai eilėdarai, kuri pilnai perduoda kūrinio visą esmę, bet kadangi spaudoje skelbtas vertimas turi aiškių trūkumų, tai žemiau duodamas pažodinis vertimas vis tik gali parodyti pagrindinius autoriaus troškimus:

„Ei! Nemunu melsvuojų mano valtis plaukia į toli, dangus skaičius, saulė šviečia, o toluoje lyg koks skundas, lyg ir tyli gaida, kažkoks balsas, prislopintas virš manosios Lietuvos žemės, ei! — į dangų iškeltas“.

Lyrinė gaida skamba širdį pagaunančiu jautrumu, o taip pat greta yra pastanga pasakyti daug daugiau, negu toji švelni nuotaika, kuri pagavo poetą, susižavėjus „Nemunu melsvuojų“...

Čiurlionis nuostabiai darbštus, jis išskirtinai kūrybingas. Jo dinamiškoji dvasia darė stebuklus tapyboje ir muzikoje. Bet kodėl gi jis sukluvo savo literatūrinius darbus? Kodėl pasiliko taip maža jo raštų?

Čia galima įžvelgti jo asmeninę tragediją. Mes žinome, kad jis mokėtinis ir brendęs visai svetimose aplinkoj. Toji atsarga lietuviškų žodžių, kiek jis buvo įsisavinęs, buvo nepaprastai skurdi. Apie kūrybines pastangas lietuviškoje žodinėje kūryboje tuo tarpu negalima buvo ir svajoti. O angažuotis lenkų literatūroje Čiurlioniui buvo visiškai neįmanoma, kai jis pasakė: „Visas savo jėgas atiduodu Lietuvai“, lenkiškai jis jau nebegalėjo viešai reikš-

tis.

Tuo labiau, kad ankstyvesniuose savo pasisakymuose apie meno kūrybą Čiurlionis visai aiškiai davė supratimą, jog tautinis savitumas yra vienas svarbiausių meno bruožų. O tautinis menas yra Europos meno gyvenimo sudėtinė dalis, vaidinanti kiekvienos tautos gyvenime didelį vaidmenį ir tuo pačiu metu prisidedanti prie visuotinio tautų dvasinio pakilimo.

Kaip jis šiuo atveju galėjo pasielgti? Jis rašė lenkiškai. Juk ir visi jo intymūs užrašai buvo padaryti irgi lenkų kalba. Čia ir yra iki šių laikų nepastebėta visai asmeninė Čiurlionio tragedija. Nepaprastai sudėtinga Čiurlionio asmenybė daugeliu požūrių nėra pakankamai ištirta. Dar daug miglotų dėmių randame šio didžiojo dailininko gyvenime ir kūryboje. Pirmoje eilėje tai liečia jo literatūrinius darbus.

Žinomas daiktas, kad jeigu jis būtų rašęs lietuviškai ir jo kūriniai būtų viešai žinomi plačiajai visuomenei, nėra abejonių, kad jis būtų savo kūrybiniais metais nepalyginamai daug daugiau parašęs. Lietuvių literatūros istorijoje Čiurlionio vardas ne tik nebūtų svetimas, bet ir užimtų jam prideramą vietą.

Ne kokiam nors Čiurlionio istorijos papildymui, bet jo asmenybės pagrindinio išaiškinimo tikslais turim tyrinėti jo rašto darbus.

(Bus daugiau)

Skulptorius Jokūbas Dagys

Jokūbas Dagys, gimęs bo Dagio kūrinių nuotraukų 1905 m. gruodžio mėn. 16 d. dažnai spausdina lietuviški šlepičių kaime, Biržų apy- laikraščiai bei žurnalai: Sėlinėje, šiemet švenčia savo ja, Mūsų sparnai. Metmenys 70-tąjį gimtadienį ir 40 metų (nuo 1935 m.), kai pirmą kartą dalyvavo Kaune Lietuvos dailininkų suruo-toje parodoje. — taigi, savo skulptūriškos kūrybos su-kaktį.

Kiti dailininkai jo kūrybą aukštai vertina. Štai dail. M. Šileikis rašo: „Jeigu Dagio skulptūra remtųsi akademiniams principams technikos atžvilgiu, tai ar būtų tokia išraiškinga ir jautri, kol- kia yra dabar? Dagys moka piešti ir skulptuoti, nepa- meddamas ryšio su realybe“ (Naujienos, 1973 m. Nr. 88). O dail. Mikalojus Ivanauskas dar tiksliau nusiako: „Skulptoriaus Jokūbo Dagio meno darbai jau seniai yra įrašyti į lietuvių nacionalinę meno istoriją. Jie nardėm lietuviški savo tautinių ir nacionalinių charakterių: gyvenamojo momento aspi- racijom — kova už tautos laisvę, nepriklausomybę ir tinkama reprezentaci- ją svetimuose. Jo kūryboje atsispindi gili religinė nuo- taika ir vertybinis kūrinio dvasia“ (Mūsų žinios, 1973 m. IV, 15, psl. 8-30). Gi pa- ties dailininko troškimas, jo pasisakymai. — „kurti liau- snaudoje, nepriklausomoje di- es bei Lietuvos istorijos mo- tųvui“. Tuos motyvus be abejonės, yra pastebėję ir spinduliečių moksleiviu žur- tieviškos svandos skaitu- tojai, nes skulptoriaus Jokū- leistoje iliustruotoje Lietu-

voje, o dabar, gyvendamas Kanadoje, Toronte,—bend- radarbiauja Nepriklausomo- je Lietuvoje, Tėviskės Žibu- riuose, dienraštyje Drauge, trimėnesiniame Chicagoje biržiečių leidžiamame žur- nale „Mūsų Sparnuose“ ir kituose leidiniuose.

Dvigubos sukakties proga yra tikrai malonu sveikinti iškilų lietuvių biržietį dai- lininką J. Dagį ir palinkėti jam sukurti dar daug meni- nių vertybių ir įnešti jas į lietuvių tautos kultūrinį lo- byną.

J. Jašinskas

ALTOS ŽINIOS

Naujoji valdyba

Suvažiavime sudarytoji Amerikos Lietuvių Tarybos valdyba gruodžio 5 d. posė- dy pa-iskirstė pareigomis. Pirmininku vienbalsiai iš- rinktas dr. Kazys Bobelis, vicepirmininkai — Teodo- ras Blinstrubas, Povilas Dar- gis, dr. Kazys Sidlauskas, dr. Vladas Šimaitis ir dr. Jo- nas Valaitis; sek. — kun. Adolfas Stašys, ižd. — Juo- za: Skorubskas, finansų sek. — Eugenijus Smilgys, pro- tocolų sek. — Aleksandras Pakalniškis, Altos atstovas Washingtone — dr. Jonas Genvs; nariai — Alvydas Jonikas, Teodora Kuzienė, Julius Pakalka, Emilija Vi- lmaite ir Ofelija Barskely- tė.

Studentai Altoje

Šiaurės Amerikos Lietu- vių Studentų Sąjunga pa- skyrė į Amerikos Lietuvių Tarybos valdybą Ofeliją Barskelytę iš Chicago, o į tarybą — Vntautą Zagarską iš Clevelando ir Danguolę Antanelytę iš Omahos.

Lietuvių ir latvių studentų konferencija Chicagoje, dė- kodama Amerikos Lietuvių Tarybai už iniciatyvą ir pa- ramą, atsiuntė auką 135 dol.

NAUJI PASTO TARIFAI

Nuo gruodžio 28 d. veiks šitokie nauji pašto tarifai: paprastas laiškas iki 1 uncijos — 13 centų ir papildoma- mai 11 ct. už kiekvieną un- ciją arba jos dalį; atvirukas — 9 ct. Tas pat tarifas ir siunčiant į Kanadą.

Oro paštu: laiškas — 17 ct., atvirukas — 14 ct.

Užsienin laiškas 18 ct., atvirukas 12 ct., oro paštu laiškas iki pusės uncijos 31 ct., atvirukas — 21 ct.

Pakeltas ir knygų siunti- mo tarifas iki 31 cento už svarą arba jo dalį.

Special delivery — \$1.20, registruotas laiškas — \$1.90.

AR TURITE ŠIUOS

Lituanistikos Instituto veikalus?

Lituanistikos darbai, III

tomas, 307 psl., kaina \$8.00. Čia rašo apie 20 autorių. Dr. Vincas Maciūnas paskelbė rašytojos Zemaitės 27 lai- skus su komentais.

Lituanistikos Instituto 1973 metų suvažiavimo dar- bai, 262 psl., kaina \$5.00.

Šioj knygoj yra išspaus- dintos 22 paskaitos, kurios buvo skaitytos minėtame suvažiavime.

Jokūbo Dagio kūrinys „Kur mes prisiglausim“ (medis)

Okupuotoje Lietuvoje

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

A. VENCLOVOS SŪNUS BEGA IŠ LIETUVOS

Rašytojas Antanas Venclova už nuopelnus komunistams jų buvo apdovanotas visokiomis malonėmis ir ordinais. Jam, kaip sakoma, banke buvo atidaryta ir sąskaita, iš kurios jis galėjo imti pinigų "pagal nuopelnus ir pareikalavimą".

Jo sūnus Tomas, gimęs 1937 m., nenuėjo savo tėvo keliu. Komunistų prisitaikėliu jis nepanoro būti, todėl pateko jų nemalonėn. Nors jis yra yra talentingiausių šių dienų Lietuvos poeto, bet, kaip nepaklusniam sovietiniam režimui ir jų komunistinei religijai, visur į kūrybinį darbą dūrys buvo uždarytos. Nepakęsdamas tokios padėties, jis š. m. gegužės 11 d. Lietuvos komunistų centro komitetui įteikė pareiškimą, kuriame prašoma leisti jam išvykti iš Lietuvos. Štai kaip jis tarp kitko savo pareškime rašo:

"Komunistinė ideologija man tolima ir, mano manymu, diidele dalimi klaidinga. Jos absoliutus viešpatavimas atnešė mūsų šaliai daug nelaimių. Informaciniai barjerai ir represijos, taikomos kitiems manantiems, stumia visuomenę į stagnaciją, o šalį į atsilikimą. Mūsų šalyje man užkirsta platesnės ir viešos literatūrinės, mokslinės, kultūrinės veiklos ga-

limybės. Deja, nemoku rašyti "į stalčių". Ieškau kontaktų su auditorija ir ieškosiu jų bet kokiomis aplinkybėmis. Kitokio darbo, išskyrus literatūrinį ir kultūrinį, nesugebėčiau ir nenorėčiau dirbti. Tačiau kultūrinio darbo galimybės man kas kartą siaurėja, ir pati mano egzistencija šioje šalyje darosi beprasmiška ir abejotina. Prašau leisti man, remiantis Visuotine žmogaus teisių deklaracija ir veikiančiais įstatymais, išvykti su šeima gyventi į užsienį".

Jo pareiškimą išspausdino "Lietuvos Kataliku Bažnyčios Kronika" nr. 19.

Tokie faktai, kaip Tomo Venclovos pareiškimai, A. J. Jurašo pasitraukimas iš Lietuvos ar buv. sovietų užsienio reikalų komisaro Litvinovo vaikaičio emigracija į Vakarus, juodu šešėliu uždengia visas tarybinės propagandos optimistiškas giesmes ir skaudžiai liudija tenkščio intelektualo ir kū-
rėjo tragediją.

Mirė Ona Zubovienė

Lapkričio 22 d. Kaune mirė beveik 90 metų sulaukusi Ona Zubovienė, Lietuvos ar buv. sovietų užsienio reikalų komisaro Litvinovo vaikaičio emigracija į Vakarus, juodu šešėliu uždengia visas tarybinės propagandos optimistiškas giesmes ir skaudžiai liudija tenkščio intelektualo ir kū-
rėjo tragediją.

Altos nutarimai

Amerikos Lietuvių Tarybos trisdešimt penktasis suvažiavimas, įvykęs 1975 m. lapkričio mėn. 22 dieną Pick-Congress viešbutyje, 520 So. Michigan Ave., Chicago, Ill., priėmė šias rezoliucijas:

1. Suvažiavimas sveikina prezidentą Geraldą R. Fordą ir širdingai jam dėkoja už Lietuvos reikalų supratimą, už lietuvių atstovų priėmimą ir pakartotinį užtikrinimą, kad JAV nepripažino ir nepripažins Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą.

2. Suvažiavimas sveikina rusų okupantų pavergtus ir išstremtus Lietuvos brolius ir seseris, aukštai vertina jų ryžtą išsilaikyti, linki jiems tolimesnės ištvermės kovoje dėl tautos laisvės ir žada visų Amerikos lietuvių įmanomą paramą.

3. Suvažiavimas širdingai dėkoja kongresmanui Edwardui Derwinskiui už pasiūlymą rezoliucijos, kuri įpareigoja JAV vyriausybę niekada nepripažinti Btlijos valstybių — Lietuvos, Latvijos ir Estijos — įjungimo į Sovietų Sąjungą, už tos rezoliucijos pravedimą užsienio reikalų komitete ir už pastangas ją praveisti kongrese. Suvažiavimas laiko kongresmaną E. Derwinskį lietuvių draugu ir Lietuvos teisių gynėju.

4. Suvažiavimas nuoširdžiai dėkoja laikraštinkui Billiui Andersonui už artimą bendradarbiavimą su Amerikos Lietuvių Taryba, už paskelbimą eilės straipsnių, išryškinančių Lietuvos okupacijos pripažinimo ptvojus ir iškeliančių sunkią Lietuvos padėtį okupacijoje.

5. Suvažiavimas sveikina visus Lietuvos Diplomatines Tarnybos narius ir linki tuo pačiu ryžtu ir toliau ginti Lietuvos reikalus.

6. Suvažiavimas sveikina Vyriausiąją Lietuvos Išlaivinimo Komitetą — pavergtosios lietuvių tautos atstovybę ir laisvojo pasaulio lietuvių vadovą Lietuvos laisvės atstatymo kovoje, linki jam ištvermės ir nasių rezultatų visuose Lietuvos laisvinimo darbuose.

7. Suvažiavimas didžiai vertina JAV lietuvių pagalbą Amerikos Lietuvių Tarybos darbams, kviečia labiau įsijungti į jos veiklą, prašo gausiau aukoti Lietuvos laisvinimo kovai vesti, skirti Vasario 16 d. aukas Amerikos Lietuvių Tarybai, siekti, kad bet koks jėgų ir lėšų skaldymas būtų sustabdytas.

8. Suvažiavimas randa, kad šiais metais Helsinky užsibaigusi Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Kon-

ferencija galėjo pastatyti ir Lietuvos okupacijos nepripažinimo klausimą į kritišką padėtį.

Suvažiavimas pripažįsta, kad šį pavojų pašalino JAV prezidentas Fordas, pasikvietęs prieš Helsinkio suvažiavimą pabaltiečių delegaciją į Baltuosius Rūmus ir jiems oficialiai pareiškęs, kad JAV niekada nėra pripažinusios Lietuvos, Latvijos ir Estijos įjungimo į Sovietų Sąjungą ir to nepadarančios nei šį kartą, nes Helsinkio aktas yra tik principų deklaravimas, nepaliečias JAV nepripažinimo politikos.

Suvažiavimas mano, kad kai kurie principai, įrašyti į Helsinkio Aktą, gali būti sėkmingai panaudoti Lietuvos laisvinimo byloje, ir prašo Amerikos Lietuvių Tarybos vadovybę atkreipti į šią galimybę savo dėmesį, planuojant ateinančių metų veiklą.

9. Suvažiavimas laiko, kad lietuviškų darbų pasidalinimo principas yra labai svarbus jų sėkmingumui, todėl pageidauja, kad reikėtų ir dabar darbų pasidalinimo laikytis: Amerikos Lietuvių Tarybai rūpintis Lietuvos laisvinimo reikalais, Lietuvių Bendruomenei — lietuviško švietimo ir kultūros reikalais ir Balfui — šalpos reikalais.

10. Suvažiavimas nuoširdžiai dėkoja mūsų spaudai, radiui ir lietuvių televizijai už Amerikos Lietuvių Tarybos darbų skelbimą ir paramą.

11. Suvažiavimas dėkoja visiems, kurie jį sveikino, ir dėkoja už aukas, kurios buvo šiam suvažiavime Amerikos Lietuvių Tarybai įteiktos.

12. Suvažiavimas, išklauses valdybos ir izdo globėjų pranešimus, paklausimus ir pasiūlymus, reiskia pasitikėjimą ALT valdybos nariams už jų pastangas, o ypač didžiai vertina pirmininko dr. Kazio Bobelio pasišventimą.

Amerikos Lietuvių Taryba

Pirmieji lietuviai Bostone

ALGIRDAS BUDRECKIS

Bostono Kultūros Klube 1975 m. lapkričio 1 d. skaityta paskaita

(Tęsinys)

Bostono laikraščiai

Kaip jau minėjau, Bostono lietuviai buvo gana kultūringi ir raštingi. Užtat visai natūralu, kad Bostone gana anksti atsirastų spausdintas lietuviškas žodis. Pirmas laikraštis buvo "Bostono Lietuviškas Laikraštis", kuris ejo 1895 metais nuo lapkričio 1 d. ligi gruodžio 27 d. Iš viso išleista 7 numeriai. 1895 m. sudarę bendrovę, laikraštį pradėjo leisti Mykolas Norkūnas su A. Zdanavičium. Redaktoriumi buvo kun. Juozas Zėbrys, kuris vienas visus numerius ir prirašydavo. Zdanavičiui su skaitytojų adresais iš Bostono dingus, M. Norkūnas pardavė spaustuvę kun. Zėbriui, kuris ją iškėlė į Waterbury, Conn. Ir ten nuo 1896 m. vasario 27 d. pradėjo leisti "Rytą".

Antras Bostono laikraštis buvo savaitraštis "Keleivis". 1905 m. vasario 9 d. Antanas Zvingilas pradėjo leisti "Keleivį". Iki 1906 m. pradžios laikraštį redagavo M. Paltanavičius, kuris, iš jo pasitraukęs, pats pradėjo leisti "Amerikos Lietuvį". Jo redaguotas "Keleivis" buvo tautiškai katalikiškas. Vėliau trumpai jį redagavo Jonas Smelstoriū, P. Bukšnaitis paštu ir New Yorko, paskui Antanas Antonovas. 1907 m. gale redaktoriumi buvo pakeistas Stasys Michalkevičius — Michelsonas. Neturėdamas iš "Keleivio" pelno, Zvingilas nusprendė jį nuo 1909 m. nebeleisti.

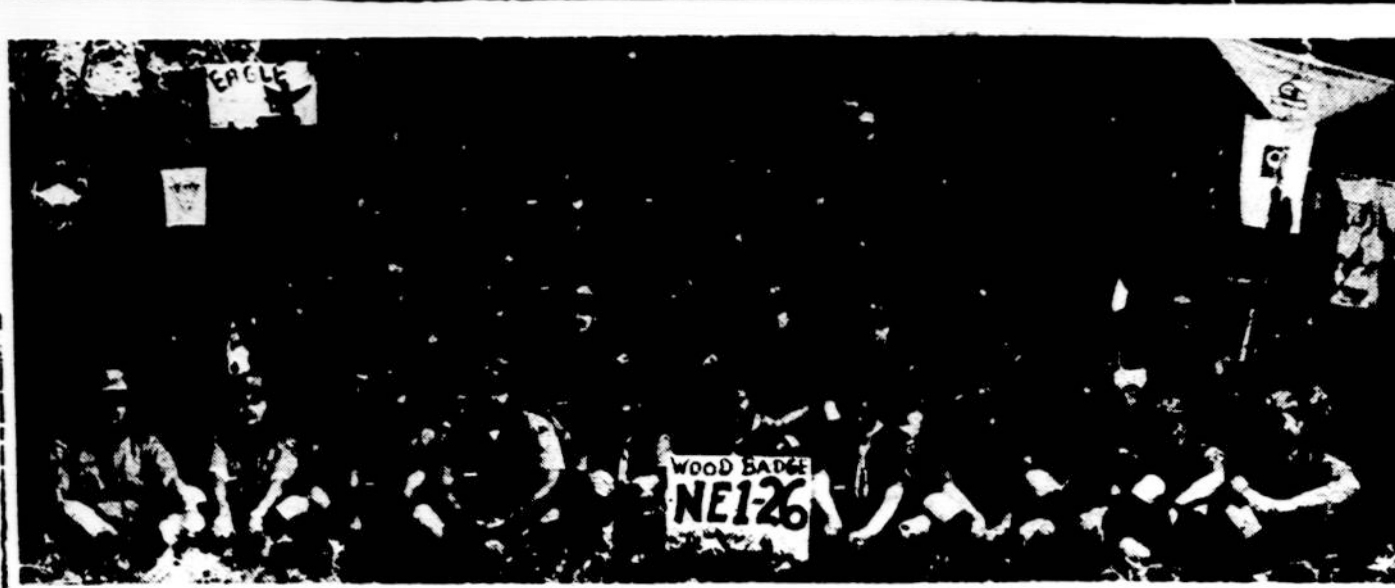
Pasikvietęs spaustuvininką Jurgį Gegužį, Michelsonas atpirko iš Zvingilo spaustuvę. Pradėdamas redaguoti "Keleivį", Michelsonas iš karto davė laikraščiu aiškiai

Antanas Zvingilas, 1905 m. vasario 9 d. įsteigęs "Keleivį", vėliau jį perleisęs S. Michelsonui ir Stasiui Gegužui. Miręs 1955 m. gruodžio 29 d. Jewett City, N.J.

Stasys Michelsonas, nuo 1907 m. iki 1915 m. vidurio redagavęs "Keleivį", skaitytojų labai mėgiamą Maikio su tėvu pasikalbėjimų autorių, miręs 1973 m. rugpjūčio 24 d. Miltone, Mass.

Lietuvių skautų vadovų Bebrų ir Lapinų skiltys tarp kitų Gilwello stovyklos mokykloje 1975 m. rugpjūčio 16-23 dienomis dalyvių. Pirmoje eilėje instruktoriai — pirmasis iš dešinės v.s. Česlovas Kiliulis ir ketvirtasis v.s. Antanas Saulaitis. Antroje eilėje iš kairės į dešinę — v.s. A. Stanušis, ps. B. Aleksandravičius, v.s. P. Molis, ps. R. Zinas ir s. Vidugiris. Trečioje eilėje iš kairės į dešinę — s. S. Miknaitis, s. R. Jakubauskas, v.s. V. Morkūnas, s. K. Matonis, s. R. Fabijonas, ps. G. Leškys, ps. V. Jasiulevičius, s. A. Globas ir ps. J. Liubinskas.

Kyla vėliavos į aukštį!

Daug stovyklų šiais metais jaunimas turėjo. Vienos jų jau buvo spaudoje pamirštos, kitos ir ne. Šiuo norėsiu prisiminti gal vienintelę buvusią stovyklą — mokyklą — tai Gilwello, kurią turėjo progos mūsų skautų vadovai semtis skautiškų žinių, patyrimo.

Nuo š. m. rugpjūčio 16 iki 23 dienos aukštuose kalnuose New Hampshire suskrido 14 lietuvių ir 21 amerikiečių skautų vadovai į Gilwello mokyklą nuo 6 val. ryto iki vėlyvos nakties per aštuonias dienas gilinosi į jaunimo problemas, aiškinosį su prityrusiais pedagogais įvairiais skautiškais klausimais. Bandė surasti naujus kelius, vadovaujantis naujais principais.

Jau kelerį metų, kai buvo bandoma mūsų skautų vadovybės pasiūsti į mokyklą atskirą lietuvių vienetą, bet dėl vieno ar kitų priežasčių nebuvo įmanoma tai padaryti. Tiksliai šiais metais buvo gautas kvietimas iš ameri-

kiečių skautų vadovybės kursuose dalyvauti su savų vienetu. Lėdai buvo pralaužti, ir mūsų organizacija pagaliau iš vienos pusės pripažintą. Į mokyklą suskrido iš įvairių vietovių vadovai: 13 vadovų iš Amerikos ir 1 iš Kanados ir, pasiskirstę į dvi skiltis, pradėjo darbą. Nuo ankstyvo ryto su lietuviška daina skubėjo į pamokas, užsiėmimus, iškylos ir kt. Dainavome lietuviškai, kėlėme vėliavas Amerikos ir Lietuvos, tautinę ir valstybinę. Ir taip džiugu buvo mums, lietuviams, kai šalia Amerikos ir Gilwello vėliavų vėjo pučiama siūbavo tautinė ir raudona su baltu Vyčiu ir Gedimino stulpais vėliavos. Prieš pakeliant mūsų vėliavas, vienas iš mūsų vadovų paaiškino amerikiečiams, kokios tos vėliavos ir ką jos reiškia mums, lietuviams.

Kada turėjome nors minutę laiko, amerikiečiai stengėsi iš mūsų patirti dau-

giau apie mūsų skautišką lietuvišką veikimą ir apie Lietuvą. Daug ko išmokome mokykloje, bet ir išmokiname kitus, praturtinome jų žinojimą. Tikimės, kad tas ryšys padės mūsų jaunimui daugiau įsijungti į sekancias Gilwello mokyklas.

Pagaliau — pakutinis vakaras. Mokyklos vadovas Mr. Andy Anderson su patarėjais v.s. Antanu Saulaičiu ir v.s. Česlovu Kiliuliu Gilwello tikėję perskaito baigusiujų pavardes ir spaudžiama kairioji, linkint visiems baigusiems, grįžus atgal į savo vienetus, tęsti praktinę dalį ir baigti per metus laiko pilną kursą.

Laikas praslinko greitai, nors pavargę, bet kupini naujų idėjų leidžiame pasiminti kartą vėliavas ir, paspaudę vieni kitiems kairiąją, skirstomės į namus.

Bebras

socialistinę liniją. Michelsono "Maikio pasikalbėjimų su Tėvu" feljetonai labai patiko skaitytojams. Tiražas greit kilo nuo tūkstantinės iki keliolikos tūkstančių egzempliorių. "Keleivis" buvo padidintas iki 8 puslapių. Įsigyta naujos spaustuvės mašinos. 1917 m. Keleivis pasistatė savo spaustuvei namus už \$45,000. Pats Michelsonas parašė daug knygelių socialistinėm temom, kurias išplaidavo Socialistų Sąjungos kuopos. Nuo 1912 m. Michelsonas pradėjo dar kartą leisti "Keleivio kalendorių".

Kai 1886 metais pasirodė "Vienybė Lietuvių", savo populiarumu didelis buvo ir redaktoriaus Dominiko Bačkausko sukurtas Taradaikos tipas. Čia į jo lūpas buvo dedami įvykių ir asmenų įvertinimai, kai kada šlykštūs. Taradaiką ir jo žmoną Baltruviene liudis pamėgo ir godžiai gaudė pasiskaityti. Šitokį žurnalizmo tipą vėliau nevenias mūsų laikraštis pamėgdžiojo. Populiariausį tapo Miko Paltanavičiaus sukurti "Keleivyje" Maikio ir Tėvo tipai, kuriuos išvystė "Keleivio" redaktorius Michelsonas. Tėvas buvo vaizduojamas visokių senovės prietarų gerbėjas, o Maikis gynė modernių laikų pažangą.

(Bus daugiau)

ALTOS LAISVINIMO VEIKLOS GAIRĖS

Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavime pirmininkas dr. Kazys Bobelis nubrėžė penkis veiklos etapus, kuriais Alta veikė ir toliau veiks, siekdama Lietuvai laisvės:

1. Užsitikrinti, kad JAV vyriausybė nepripažins Lietuvos inkorporavimo į Sovietų Sąjungą. Tuo tikslu gautas prezidento Fordo užtikrinimas, dabar daromos pastangos Atstovų Rūmuose praveisti atitinkamą rezoliuciją (ji jau priimta, Kel. red.), o po to, talkinant senatoriui Percy, bus siekiama tokią pat rezoliuciją praveisti senate. Kongreso rezoliu-

cija bus įpareigojimas visoms JAV atėties vyriausybėms.

2. Buvo siekiama, kad Helsinkio susitarimas nepažeistų Baltijos valstybių padėties ir neįteisintų Sovietų Sąjungos klasta ir prievarta vykdytų inkorporacijos pastangų.

3. Po Helsinkio konferencijos bus stengiamasi panaudoti mums naudingus aktą pasirašiusių valstybių, taigi ir Sovietų Sąjungos, įsipareigojimus — pagerbti pagrindines žmogaus laisves; iš kitos pusės bus stengiamasi atmesti Baltijos valstybėms žalingus Helsin-

kio akto punktus.

4. Tarptautiniame forume bus stengiamasi kelti Sovietų Sąjungos vykdomus okupuotoje Lietuvoje persekiojimus tautinėje, religinėje, politinėje srityse, žmogaus teisių ir laisvių varžymą, vykdomą rusifikaciją ir neleidimą lietuvių tautai pasinaudoti laisvo apsisprendimo teise. Taip pat bus keliama kiti Sovietų Sąjungos įsipareigojimų laužymai.

5. Galutinis uždavinys — siekti Lietuvos nepriklausomybės ir pilnos laisvės.

Suvažiavimo metu dr. F. Kaunas pasiūlė, kad, artėjantių Taikos švenčių proga, atsistatydintų suskilusių Liet. Bendruomenių abiejų šalių valdybos, būtų sudaryta neutrali komisija, kuri prastų naujus bendrus rinkimus ir naujai išrinkta valdyba skilimo vietose būtų visų priimta. Suvažiavimas tam pritarė ir pavedė Altos pirmininkui tuo reikalu imtis iniciatyvos.

ALT Informacija

Geris zodynai

Lietuvių-anglų kalbų žodynas, redagavo Karsavinaite ir Slapoberska, apie 27,000 žodžių 511 psl., kaina \$8.00.

Anglų-lietuvių kalbų žodynas, V. Beravykas, nauja laida, apie 31,000 žodžių, 590 psl., kaina \$8.00.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Oha! Phū! Pazvalyk, Maiki, čia nors kiek atspūsti...

— O kurgi tu tuos pakietus nesi?

— Nagi, tai dovanos! Ar tu nežinai, kad už keleto dienų bus Kalėdos? Tai reikia ta proga kiekvieną savo frentą apšėšlyvinti. Tokia jau šioje kontrėje yra staila.

Na, o ką tu čia turi prisipirkęs?

— Jei nori pažiūrėti, tai meldžiu.

— O! Kaklaraštis, batams valyti šepetys, molinis puodas, cementinė šventoji statulėlė, naktiniai marškiniai, pantapliai, nugarai pasikasyti grėblis, petnešos, kelnų diržas, Four Roses gyvačinės bonka, ir vėl gyvačinė, ir vėl gyvačinė, ir dar vėl gyvačinė... Tėve, tu visai pakvaišai, arba tave bizniriai ir pasipiginę autojai visai apmulkinę...

— Ka? Ar tai blogi prezentai. Pusę savo mėnesinės pensijos paklojau, kad tik mano frentai būtų patenkinti ir pašėnavoti!

— Pusę tavo penijos išviliojo bizniriai už beverčius daiktus. Tokie, kaip tu, visas kratuviu lentynas prieš šventes ištuština. O ar tai nėra padoriu, bet lengvatikius žmonių apgaudinėjimas?

— Nausa, Maiki! Jeigu tu savo frentams per šventes nenupirksi jokio prezo, tai ir pats iš jo nieko negausi. Po šventės jie nenorės tave nė žiūrėti. O dabar už tas šleikas, už šitą šepetį ir švaksa mane puse metu tie frentai vaishin nas Zacirka. O už šitą naktinę šlebe man o ar padinė per šventes padėsi man no nosimi visa riebus šolderi O iš du kartū dauojan koštonia, negu šitie marškiniai. Anie ovyati, ne tai aš nenoriu ir kalbėti, nes, iejom nepadovanosiu tai nate i savo sveikatą su-naudosiu.

— Už tiek pinigų galėjai pats sau naudingų ir reikalingų dalykų nusipirkti. Juk tavo paties batai jau visiškai suplyše ir net kojos pirštai iš jų išlindę.

— Per šventes, Maiki, reikia daug apie save mįslyti. Tada reikia širdį kitiems placiai, kaip kluono duris, atidaryti ir pasakyti: Wellcom! Kas šiandien mano, tas ir įsų!

— Betgi tu galėjai nors ką geresnio savo draugams padovanoti tokia proga.

— O kas pagal tavo galvą yra dar geresnio, negu aš čia nupirkau?

— Galėjai jiems švenčių proga užakyti lietuvišką laikraštį, net ir Keleivį. Kaip kiti skaitytojai daro, galėjai nupirkti po gerą lietuvišką knygą...

— Tu, Maiki, visą laiką tik ir kalbi apie knygas ir laikraščius, kurių niekas nenori skaityti. O pasakv man, kas per šventes gazieta skaito? Niekas! Net ir mokėdamas tadą negali nieko skaityti, nes po poros čerkių gyvatinės jau visos litaros akyse usimašo.

— Tai tikrai tokiems kaip tu! O kultūringi žmonės tik knygas ir dovanuoja.

— Maiki, ir tavo mokslinčiai per Kalėdas jokio druko neikerta. Anava, pernai mudu su Zacirka pirma Kalėdų dieną nutarėme padaryti vizita pas mūsų parapijos zakristijoną, kuriam buvau pagal tavo patarimą užsakęs prezento Keleivį. Nu, ir kas? Padome ant tos gaziotos galva paguldžiusi ir nrie stalo mieganti... Matviti, jokio rašo negalėjo i-kaityti, ir visas prezentas nučiot per nieka. O Zacirkos nadovanotos pusė bonkos Shenlev buvo išvėrta. Reikia širdis jo loską priėmė, o mano ne...

— Tėve, pasiimk savo prekes ir eik, man galvos tokiomis kalbomis nekvaršines!

— Ol rait. Aš galiu eiti, bet tu, matau, jau užmiršai visus gerus tradisenu. Gut bai!

ISIGYKITE "ŽURNALISTIKĄ"

"Žurnalistikoje" rašo 30 žymių mūsų spaudos darbuotojų. Kaina \$6.00.

WORCESTER, MASS.

Lietuviai & tautų šventėje

Lapkričio 30 d. Our Lady Mount Carmel Recreation centre buvo italų, lenkų, švedų, vietnamiečių, prancūzų, airių ir ispanų festivalis, kuriame dalyvavo ir lietuviai. Jį aplankė per 5,000 asmenų.

Lietuviai jame pasirodė labai puikiai dainomis ir šokiiais, kuriems vadovavo jaunas Edvardas Meilus ir Zigmas Snarskis. Publika nesigailėjo jiems plojimų.

Lietuvių stalas buvo apgultas. Ant jo stovėjo eglutė, papuosta lietuviškais papuošalais. Buvo 12 lietuviškų patiekalų. Jie per vieną valandą buvo išpirkti.

Mačiau prie jo daug lietuviško jaunimo.

Šia proga prisimenu lietuvių šventę miesto auditorijoje 1960 metais. Ją aplankė per 3,000 asmenų. Dėl lėšų stokos jau norėta nuo jos atsisakyti. Padėti išgelbėjo J. Glavickas ir J. Salaviejus, pasiūlydami loterijon išleisti kelis kalakutus. Ir aš tą sumanymą karštai rėmiau. Tai davė \$300 pelno. Tada lėšų atsirado ir iš kitų šaltinių.

Tokias šventes reikėtų rengti kasmet.

Vieno šeimos tragedija

Per 39 dienas jaunų Tamkų šeima neteko net 3 narių. Pirmiau tai mirė 51 metų Alena Platakytė - Tamkienė, 3 dukrelių ir sūnaus motina.

Po trijų savaičių mirė jų tėvas Edvardas Tamkus, 52 m. amžiaus.

Na, o gruodžio 6 d. rytą 290 greitkelyje prie Graftono gatvės 17-jo išvažiavimo rasas gražaus 6 pėdų vyro lavonas. Tai buvo Tamkų vyriausias sūnus Danielius, 21 metų amžiaus.

Liko 3 jaunos našlaitės, viena jų jau išeikėjusi

Dar mirė Antanas Domeika, 60 m., Vincas Skralskis, Stefanija Valeckienė, Petronėlė Misiukevičienė ir Antanas Šalaševičius.

Išsikėtis ramiai šioje Jūsų prieglaudusioje žemėje!

Sveikinu

Artėjančių Kalėdų ir Naujų Metų proga sveikinu Keleivio redakcijos ir administracijos narius, bendradarbius, skaitytojus ir savo bičiulius, linkėdamas jiems malonių švenčių ir laimingų 1976 metų.

J. Krasinskis

CENIAUSIAS TEISEJAS

Dabar dažnai nusiskundžiama, kad kai kurie teisėjai yra tiek nusęgę, jog nesuvokia nė kuriais metais jie gyvena, o sprendžia kraštui gyvybinius klausimus.

Bet seniausias teisėjas yra buvęs Albert R. Alexander, gimęs 1859 m. lapkričio 8 d. Plattsburge. Mi-souri, ir pašaukęs iš teisėjo pareigų 1965 m. liepos 9 d., taigi būdamas 105 metų ir 8 mėnesių amžiaus. Jis mirė 1966 m. kovo 30 d.

HARTFORD, CONN.

Lietuvių klubas paminėjo savo 65 metų sukaktį

Lapkričio 15 d. Lietuvių klubas paminėjo savo veiklos 65 metų sukaktį.

Šalia scenos iš abiejų pusių buvo padėtos gėlių puokštės, o scenos gilumoje didelėmis raidėmis parašas: "1910-1975".

Prieš sceną buvo stalas, prie kurio usėdo klubo vadovybė ir garbės svečiai.

Renginį pradėjo direktorių tarpbos pirm. Antanas Mazalas, primindamas klubo nuveiktus darbus ir jo veiksmę Harfordo lietuviams. Kun. V. Bitinui sukalbėjus maldą, renginiui vadovauti buvo pakviestas adv. Leonas Mazotas (zinomo pedagogo ir rašytojo Prano Mašoto sūnėnas).

Ilgąsą kalbą pakėlė valdybos vicepirm. Lionginas Kapeckas. Pasak jį, buvę džiūni laikų ir ne mažiau sunkių. Jau būvę norinčių klubo namus parduoti. Pagalbos šauktasi per Tėvynės Garsų radiją. Atsirado geradarių, kurie, tą šauksmą išgirde, atėjo pagalbą savo pinigine ir ranku darbu. Yra daug gelbstis Pranas Špakauskas.

Klubas pradėjęs stiprėti įsijungus studentams. Jie dabar turį savo kambarį, kurį gražiai sutvarkę.

Dar kalbėjo pirm. Stasys Baltauskas, muzikė Eleonora Minukienė, kuriai už automobilio laimėjimo bilietę platinimą įteikta puokštė gėlių.

Bilietų platinimu ypač pasižymėjo Vincentas Jurnalis, jų išplatins net už \$510. Pažymėtinas: Edvardo Mazoto įnašas klubui: jis nuolatiniis jo finansų tvarkytojas.

Buvęs ilgametis pirm. J. Thomas atsiuntė sveikinimą raštu.

Baigiantis kalboms, atvyko miesto majoras George Athausen. Savo kalboje jis palinkėjo klubui ir lietuviams geros sėkmės.

Meninei programai atliktį buvo pakviestas Bostono sek tetas, kuriam vadovauja komp. Julius Gaidelis. Sekstetas padainavo 8 dainas, ir jo solistas Norbertas Lingertaitis — Kur bakūžė samanota ir Grįžimas iš Sorento. Rita Slavekaitė dar solo padainavo J. Stankūno Minutės ir Humoreska.

Po to buvo vaisės, o vėliau majoras traukė bilietą automobiliui laimėti. Tas laimėjas buvo 8702, kuri buvo išigijęs John Karpinski iš Wethersfield, Conn.

Pajamos iš to "biznio" sustiprins klubo kasa. Jį sugalvojo naujas klubo pirm. S. Baltauskas.

Jonas Bernotas

STEPENO KAIRIO ATSIMINIMŲ PIRMASIS TOMAS "LIETUVA BUDO" JAU IŠPARDUOTAS, BET ANTRUJO TOMO — "TAU, LIETUVA" DAR YRA NEDIDELIS KIEKIS.

Kaina \$2.00.

Teisės patarimai

Advokatė dr. M. Šveikauskienė sutiko ataktyti j Keleivio skaitytojų klausimus teisės reikalais. Tie klausimai turi būti bendro informacinio pobūdžio. Klausimus ir siakymus spausdinsime šiame skyriuje. Laikė reikią patvirtinti, kad esate Keleivio skaitytojas.

Klausimus prašome atsiųsti tiesiog šio adresu:

Dr. M. Šveikauskas, Attorney at Law, Boston Five Building, 1895 Centre Street, W. Roxbury, Mass. 02132

Klausimas

Aš dirbu plieno ftbrike. Pradėjau dirbti 1961 metais ir per 15 metų tepraleidau vieną ar dvi dienas per metus. 1966 m. rugpiūčio mėnesį, keldamas "štangą", pajutau skausmą nugaroje. Kadangi skausmas nebuvo, perdaug aštrus, aš niekam apie tai nesaikiau ir baigiau darbą 4 val., kaip visuomet. Naktį man pradėjo labiau skaudėti, bet iš ryto buvo vėl geriau, ir aš nuejau į darbą. Tai buvo penktadienį.

Mano sesuo, kuri gyvena greta mūsų, paprašė mane padėti svainiui namus dažyti. Nors nugarą man dar vis skaudėjo, bet pagalvojau, kad surku atsisakyti: svainis man visada padeda, kai man yra reikalinga pagalba. Tad visą šeštadienį mudu su svainiu dažėme namus. Nors nugarą ir skaudėjo, bet neperdaugiausia. Sekmadienį gulėjau visą dieną ir dėl jau elektrinį šildytuvą prie skaudančios vietos. Pirmadienį, kaip ir visuomet, nuejau į darbą.

Mano darbas yra sunkus ir reikalauja gan didelės fizinės jėgos. Po keleto valandų darbo pajutau, kad nugarą man vis labiau ir labiau pradeda skaudėti, kad sunku pasidaro pasilenkti. Nuejau pas foremaną ir pasakiau, kad man nugarą skauda. Sako, ar susižeidei? Sakau, ketvirtadienį lyg išnarinau stuburkaulį, pa-kui man buvo pasidare geriau. Sako, nueik pas klinikos daktarą. Daktaras davė vaistų nuo skausmo ir liepė keletą dienų neateiti į darbą. Keletą dienų pabuvus namie, maniau, kad iš proto išseisi. Visą nugarą pasidare nelanksti ir labai skausminga. Negalėjau nei pasilenkti, nei sėdėti, nei gulėti. Nuejau pas daktarą. Tas nu-iuntė ligoninę X-ray padaryti. X-rays nerodė jokio įžūmo, bet daktarai sakė, kad nugarkaulio žiedai yra netvarkoje, nes muskulai tena nerva. Trumpai sakant, aš likau invalidu ir jau ilgiau kaip šešis mėnesius nedirbu.

Mano fabrikas atsisako man mokėti. Sako, nežinome, kur susižeidei, greičiau sėdėti tai įvyko namie. Jei būtų darbe susižeidei, kas nors būtų apie tai painformavęs, kam netis būtų pasiskundęs.

Kas man dabar daryti? Turėjau šiekį tokį draudimą, pagal kurį gavau šešių mėnesių pašalpą. Dabar pasibaigė. Neturiu iš ko gyventi.

Keleivio skaitytojas Michigan.

Atsakymas

Jei darbdavys arba jo draudimo kompanija gali išvengti mokėjimų, jie tai ir padarys. Tik labai ir labai aiškiais atvejais, kur suma nesij, keldamas "štangą", yra nedidelė ir atsakomybė neabejotina, darbdavys arba jo draudimo kompanija nekels ginčų dėl mokėjimo. Net ir tokiu atveju, kurio mokėjimai yra "padaromi", draudimo kompanija labai nuosekliai seka reikalą ir jei randa priežastį tiem mokėjimams nutraukti, ji kreipiasi į ta istaigą, kuri tvarko industrinius akcidentus, prašydama leisti mokėjimus nutraukti.

"Workmen's compensation" yra mokama tik tada, kai įrodoma, kad industrinis akcidentas buvo "tiesioginė" priežastis darbininko nepajėgumo dirbti. Ta priežastis privalo būti ne tik faktiška, bet ir teisine prasme atitikti įstatymo reikalavimus (arising out of and in the course of employment). Tai nėra taip lengvai įrodoma, kaip gali atrodyti. Nenoriu išvardinti visų galimų techniškių, mediciniskų ir teisinių kliūčių. Žinau, kad Tamsta neapsieisi be teisiškos pagalbos, todėl patariu nedelsiant paimti advokatą, kuris pasirūpins Tamstos reikalais; jis susisieks su Tamstos daktarais ir ves Tamsto reikalą, pasitardamas su Tamstos daktarais tais klausimais, kurie yra mediciniško pobūdžio.

NAUJI PILIEČIAI

Pernai JAV pilietybę gavo 131,655 asmenys. Jų tarpe atvykusių iš Kubos buvo 18,056, iš Filipinų — 13,747, Italijos — 8,840, Kinijos ir Taiwan — 8,501, Vokietijos — 6,002 ir pan.

1976 METŲ PAVASARIO EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

Bostono, Montrealio ir New Yorko

išvyksta BALANDŽIO 15 d. — grįža BALANDŽIO 23 d.

Kaina \$645.00

GEGUŽES 20 d. — grįža GEGUŽES 28 d.

Kaina \$725.00

Prie šių grupių galima jungtis ir iš kitų miestų su papildomu mokėčiu.

VIETŲ SKAICIUS RIBOTAS — NESIVELUOKITE!

Vasaros ekskursijos į LIETUVĄ prasideda GEGUŽES 26.

Registracijos priimamos dabar.

Kreipkitės į:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

South Boston, Mass. 02127

393 West Broadway, P.O. Box 116

Telefonas: (617) 268-8764

Savininkė: Aldona Adomonišė

Air fares subject to changes and government approval.

LOS ANGELES, CAL.

Išleka R. Kilmonytė

Los Angeles Harold Examiner gruodžio 2 d. rašo, kad filmų aktorė Rūta Kilmonytė vasario 14 d. išleka už Texaso restoranų tinklo vadovo Websterio Lowes.

Dallas Fort Worth vietoje jie jau nusipirkę ištaingus namus.

BEDFORD, N.H.

Giedanti šeima

Čia gyvena Daugėlių šeima. Kazys Daugėla yra inžinierius, Stasė Daugėlienė — dainininkė, o dukterė Rūta — mokytoja, bet jie visi trys dalyvauja vietiniame bažnytiniame chore: tėvai gieda, o dukterė groja vargonais.

Daugėlių šeima gražiai atstovauja lietuviams ir kitomis progomis.

V.

BROCKTON, MASS.

Aukos Jaunimo kongresui

Brocktonui buvo skirta suteikti Jaunimo kongresui \$800. LB apylinkės valdyba surinko ir pasiuntė \$802.

Viso labo aukojo 84 atkiri a: menys ir organizacijos. Po \$50 aukojo B. Batias ir F. Janonis, NN — \$30. Pa \$25 — LKMS 15 kuopa, Sv. Kazimiero parapijos choras, J. Kairys ir Sandaros klubas. Po \$20 — S. Eiva, E. V. Sužiedėliai, A. A. Sedukliai ir P. Šimkus. Po \$15 — Vyčių I kuopa, V.B. Sužiedėliai ir J.K. Yakavonytė.

Kiti aukojo mažesnes sumas.

ATSIUNTĖ PAMINETI

Lithuanian cookery, pa-

ruošė Izabelė Sinkevičiūtė, 318 psl., kaina \$7. Išleido Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Pasaulio lietuvių katalikų žinyras, 102 psl., kaina \$4. Pažymėta. Išleido Lietuvių Romos katalikų kunigų junga (213 So. 4th Street, Brooklyn, N.Y. 11211).

Dainava 1955-1975, A. K. Jaunimo Dainavos stovyklos leidinys, 1975 m., red. Vacys Rociūnas, 48 psl., gausiai iliustruota, kaina nepažymėta.

Vietinės žinios

Sandaros susirinkimas

A. L. Tautinės Sandaros 7-tos kuopos narių susirinkimas įvyks ateinančią sekmadienį, gruodžio 21 d., 2 val. popiet. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos patalpose.

Be kitų svarbių klausimų, darbotvarkėje yra 1976 m. valdybos rinkimai.

Viešieji nariai kviečiami dalyvauti. Darbotvarkę baigus, bus kuklios vaišės.

Pirm. A. Čaplikas
Skr. B. Bajerčius

Padėka

Reikiame gilią ir nuoširdią padėką p.p. Martinoniams, Dziubinskams, Vladiui ir Broniui Bajerčiams ir Juozui Valickui už užuojautos pareiškimus, pagūdą mūsų sunkioju metu ir už paskutinį patarnavimą vežionei mūsų mylimai žmonai ir motinai.

Povilas Arturas Janavičius ir duktė

Mūsų brangiam nariui

ALGIUI MAKAIČIUI

mirus, jo žmonai Reginei, tėvams, seserims Škirmai ir Nijolei ir broliui Kęstutui reiškiamo giliausią užuojautą.

Santaros šviesos Bostono skyrius

Australijoje

GINTARIUI KALVAIČIUI

mirus, jo motinai PAULINAI KALVAITIEI ir sūnui RAMONUI reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liudime.

Kazimiera, Kęstutis, Jūratė ir Kastytis Kalėdos Kolumbija.

Savonoriui kūrėjui

POVILUI A. JANAVIČIUI

jo žmonai JULIJAI mirus, reiškiamo gilią užuojautą.

Savonorių kūrėjų Bostono skyrius

BALTIC INSURANCE AGENCY

Vedėja: Rada M. Velitas

Tel. 268-6030

597 E. Broadway, So. Boston, Mass.

- Draudžia AUTOMOBILIUS nuo visų rūšių nelaimingų atsitikimų.
- Parūpina visų rūšių draudimus nekilnojajam turtui ir nuo nelaimingų atsitikimų.
- HOMEOWNERS' POLICY gali išpildyti bet kuriame miesto kvartale.
- Tarptinkauja norintiems parduoti ar pirkti namus.

Ramovėnų padėka

L.K.V. s-gos Ramovė Bostono skyrius jaučia pareigą padėkoti visiems, kurie prisidėjo prie sėkmingo Lietuvos kariuomenės atkūrimo 57 metų sukakties paminėjimo.

Dėkojame Šv. Petro parapijos klebonui kun. A. Baltušui už pamaldas ir invokaciją; rašytojui St. Santarui už gražią pasakytą turiningą kalbą; Keleivio redaktoriui J. Sondai už mūsų šventės garsinimą; St. Dariaus posto vadui K. Kavinskiui už vėliavų įnešimo tvarkymą; šauliams, skautams ir vyčiams už dalyvavimą su vėliavomis; Hartfordo moterų choro vedėjui J. Petkaičiui, choro solistei I. Petkaitienei ir choristams už meninės programos atlikimą; A. Baikienei, J. Bajerčienei, O. Bartasiūnienei, O. Andriulionienei, Sidlauskienei, O. Merkienei, O. Vilėniskienei, A. Šimėnienei, L. Jasinskienei, M. Plevonienei, V. Vaičūrgienei, E. Jakutienei, St. Smitienei, Kontautienei, Tumieni ir Tylienei, Ant. Bartasiūnui, L. Lendraičiui ir Ant. Stauioniui už aukas; vvr. vakaro šeimnininkei A. Baikienei ir jos padėjėjoms H. Ruch, K. Vasilauskienei, A. Sančekaitei, Pet. Baikienei ir Šerelienei už patarnavimą. D. Račkauskaitėi ačiū už pasakytą eilėraštį.

Dėl tokio potvarkio protestuoja įvairios organizacijos ir asmenys, kurie privola mokinių vežiojimą ne laiko geriausia ir vienintele mokyklų integracijos priemonė. Šis prievartinis vežiojimas iki šiol dar labiau padidino rasinę neapykantą, numušė mokslo lygį ir ištūšino miesto valdybos kišenes.

Senatoriai Brooke ir Kennedy palaiko teisę.

Vladas Bajerčius,

Skyriaus pirmininkas

I. Nenortienės paroda

Chicagoje

Inos Nenortienės emalio kūrinių paroda gruodžio 5-13 dienomis buvo atidaryta Jaunime Centre.

Ieško Lietuvos Žinių

Praeitą savaitę mus apylankė Jonas Narbutas iš Kanados, užsisakė Keleivį ir prašė paskelbti, kad jam reikalingos Lietuvos žinios, leistos Kaune nepriklausomybės metais.

Pranešti prašoma Keleiviu arba pačiam J. Narbutui, 1983 St., Germain Blvd., Ville St. Laurent, Hue, H4L 3S9, Canada.

Skautų vyčių šokiai

Gruodžio 25 d. 8 val. vak. Tautinės Sąjungos namuose So. Bostone, Mass., rengiami skautų vyčių Dariaus būrelio šokiai.

Kviečiama jaunimas ir jaunos žirdies subrendėliai. Įėjimas — auka \$3.00.

Dvi taikliausios ir prasmingiausios dovanos visiems tiems, kurie laisviai skaito angliškai nei lietuviškai:

ENCYCLOPEDIA LITUANICA, 6 tomai, keturi tomai jau išleisti; kaina \$20.00 už tomą.

LITHUANIANS IN AMERICA, Dr. Antanas Kęsas, kaina \$6.00.

O norintiems su Lietuva susipažinti suaugusiems — gyvas aidas iš netolimos praeities:

PASAKYTA - PARASYTA, Antano Smetonos kalbų rinkinys, kaina \$10.00.

Užsakymus siųsti: Lietuvių Enciklopedija, 395 West Broadway, P. O. Box 95, South Boston, Mass. 02127. Telefonas: (617) 268-7730, vakarais (617) 282-2759.

Sveikiname savo draugus ir pažįstamus ir linkime

jiems malonių Kalėdų ir laimingų 1976 metų.

Scholastika ir Vytautas Stelmokai

Kalėdų ir Naujųjų Metų proga sveikiname savo

draugus ir pažįstamus ir linkime jiems visokeriopos

sėkmės.

Nora ir Aleksandras Griauzdės

Avon, Mass.

VAKARONĖ IR ŠAUNUS DVIEJŲ PAGERBIMAS

Praeitą šeštadienį, gruodžio 13 d., Lietuvių Moterų Federacijos Bostono klubas Tautinės S-gos namuose surengė prieškalėdinę vakaronę, kurioje amžiaus sukakties proga buvo pagerbtos dvi įžymios bostoniškės moterys: advokatė Zuzana Šalnienė ir aktorė Aleksandra Gustaitienė.

Apie adv. Zuzaną Šalnienę kalbėjo adv. dr. Marija Šveikauskienė, iškeldama sukaktuvininkės (o taip pat ir jos velionio vyro) rimtą profesinį pasiryžimą, draugiškumą ir sėkmingą ilgų metų veiklą lietuvių ir amerikiečių tarpe.

Akt. Aleksandros Gustaitienės čia atliktus reikšmingus lietuviškojo teatro srities darbus savo žodyje išryškino Bostono Lietuvių Dramos Sambūrio vedėjas Jurgis Jasinekas, pareikšdamas ir pagėdymą, kad sambūris vėl atgytų šią lietuvių kultūrą.

Šia proga Al. Gustaitienė gražiai sveikinimą atsiuntė ir "Lietuvių Dienų" leidėjas Antanas Skirius ir jų redaktoriaus poetas Bernardas Brazdžionis, kuriame tarp kitko rašoma:

"Kultūros kūrėjai ir jos puoselėtojai yra didžiausios mūsų tautinės gyvybės palaikytojai išsivijoje. Dramo teatras yra viena įtakingiausių kultūros šakų. Jūs, aktorė ir režisierė Aleksandra Gustaitienė, scenoje darba pradėjusi Nepriklausomoje Lietuvoje ir ilgus metus vadovavusi Bostono scenos mėgėjų teatrui, mūsų teatro istorijoje palikote neįdildomus pėdsakus."

J. Vanagas

Čiurlionių pradėjo,

jų ir baigė

Kultūros klubas šių metų antros pusės susirinkimus pradėjo Mykolo Drungos paskaita apie M. K. Čiurlionį (Saulius Čbias tada pakalbino kelia Čiurlionio kūrinius) ir juos baigė gruodžio 12 d. Elenos Vasyliūnienės įžangos žodžiu apie Čiurlionį ir Izidoriaus Vasyliūno sudarytu kvartetu (jis pats, prof. Alfred Maleson, Linda Nichols ir Herbert Wilke), kuris atliko Čiurlionio kvartetą C moll.

Staiga mirė Algis Makaitis

RADIJO PROGRAMA

Georgijoje gruodžio 11 d. staiga mirė buvęs įžymus bostonietis kap. Algis Makaitis, vos baigęs 30 metų amžiaus. Gruodžio 16 d. jis laidojamas Norwoode, Ma. Apie tai plačiau parašysime kitame laikraščio numeryje.

Vyksta į Jaunimo kongresą

Gruodžio 18 d. į Jaunimo kongresą Pietų Amerikoje iš Bostono iškrenda šie rinkti atstovai: Nijolė Ivaškaitė, Rima Potasiūtė ir Dalius Vasys. Be jų, dar vyksta Vilija Eikinaite, Daiva Veitaitė ir Gintaras Karosas.

"GARSO BANGŲ" PROGRAMA

Ši radijo programa transliuojama sekmadieniais iš stoties WBUR 90.9 FM banga nuo 1:30 iki 2:00 v. popiet.

Gruodžio 21 d. — Kučios Lietuvoje, — papročiai, valgiai.

PARDUODAMAS

karakolio paltas 15x16 dydžio. Teirautis Keleivyje darbo valandomis.

(48)

GERIAUSIA KALĖDŲ DOVANA

KIEKVIENAM KULTŪRINGAM BICIULIUI

Baly Sruoga mūsų atsiminimuose, spaudai paruošė dr. Vanda Sruogienė, 600 psl., daug iliustracijų. Knygoje rašo apie 70 asmenų. Kaina \$10.00.

Saulės šermenys, naujausias Antano Gustaičio satyrinių ir humoristinių eilėraščių rinkinys su dailininko Viktoro Vizgirdos satyrinėmis spalvotomis iliustracijomis, didelio formato, drobės viršeliai, kaina \$7.00.

Pėdos mirties zonoje Sibiro katargininkės ir sovietinių kalėjimų kankinės Elenos Juciūtės atsiminimai. 544 psl. Kaina \$10.

TAU, LIETUVA, Stepono Kairio, 480 psl., kaina \$2.00.

GANA TO JUNGŲ, Kipro Bielinio atsiminimai, 492 psl., kaina \$5.00.

DIENOJANT, Kipro Bielinio, 464 psl., kaina \$2.00.

PENKTIEJI METAI, Kipro Bielinio, 592 puslapiai, kaina \$2.00.

PASKUTINIS POSEDIS Juozo Audėno atsiminimai, 227 psl., kaina \$4.00.

ATSIMINIMAI, parašė Juozas Liūdžius, 246 puslapiai, kaina \$3.00.

Sukilimas Lietuvos suverenumui atstatyti, dokumentinė apžvalga, parašė buv. Lietuvos nepaprastasis pasiuntinys ir įgaitas ministras Vokietijoje Kazys Škirpa, 583 psl., iliustruota įrišta, kaina \$15.00.

LIETUVOS ISTORIJA VI-jį laida, parašė dr. Vanda Daugirdaitė-Sruogienė, 414 psl., daug paveikslų, keili žemėlapiai, tvirtai įrišta. Kaina \$6.

Amerikos lietuvių istorija, redagavo dr. A. Kučas, 639 psl., kaina \$10.00.

Lietuvių išeivija Amerikoje, parašė Stasys Michelsonas, gausiai iliustruota, 500 psl., kaina \$4.00.

Seniausią Lietuvos Radijo programą Naujojo Anglijoje stoties WLYN, 1360 kilociklų ir iš stoties FM, 101.7 mc. veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. dienos. Perduodama: Vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka.

Biznio refleksas kreiptis į Baltic Floristų gėlių ir dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 5-0489. Ten gaunamas ir Kalėdų.

Pažau ir Taisau

Namais iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, kas pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą. JONAS STARINSKAS, 220 Savin Hill Ave., Dorchester, Mass. Tel. CO 5-5854.

DRAUDIMO AGENTORA

Atlieka įvairių rūšių draudimus. Kreiptis sena adresu: BRONIS KONTRIM, 598 Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Tel. AN 8-1761.

Steponas Kolupaila, parašė Jurgis Gimbutas ir Juozas Danyš, 464 psl., daug iliustracijų, kieti viršeliai, kaina \$12.00.

Amerikos Lietuvių Taryba, 30 metų Lietuvos laisvės kovoj (1940-1970), parašė Leonardas Šimutis, daug iliustracijų, 500 psl., kaina \$10.00.

Raudonojo arklio vasara, romanas, parašė Edvardas Cingzas, 312 psl., įrišta, kaina \$6.00.

Palikimas, poeto Fausto Kiršos iki šiol niekur nepaspaudinti eilėraščiai, jo užrašai įvairiais klausimais ir kt., 318 puslapių knyga, kurią spaudai paruošė Stasys Santvaras. Kaina \$6.00.

Pasakyta parašyta, Antano Smetonos kalbos ir pareiškimai 1935-1940 metais, sudarė Leonas Sabaliūnas, spaudai paruošė Vincas Rastenis, 350 psl., kaina \$10.

Dialogas su kraštu, Aki mirkinių kronikos, antra knyga, parašė Bronys Raila, kaina \$7.00.

Pagūda, akimirku kronikos 4. I dalis, parašė Bronys Raila, 428 psl., kaina minkštais viršeliais \$5.00, kietais — \$5.50.

Pagūda, Bronio Railos akimirku akimirku II dalis. Be kitu dalyku, čia telpa idomos studijos apie poetus Leoną Skabeką ir Joną Aistį. Knyga 374 psl., kaina kietais ir I dalies — minkštais viršeliais \$5, kietais \$5.50.

Pagūda, Bronio Railos akimirku III dalis, 387 psl., kaina minkštais viršeliais \$6.50, kietais — \$7.25.

Chicago istorija, parašė Aleksas Ambrozė, 664 psl., gausiai iliustruota, kaina kietais viršeliais \$10, minkštais — \$8.

Kad Ji būtų gyva. Emilijos Čekienės straipsnių rinkinys, 216 psl., kaina \$5.00.

Vietinės žinios

AUKOJO BALFUI

Adv. Zuzana Šalnienė — \$50.

J. ir A. Starinskai — \$30.
Po \$25: J. Venckus (žmonos a'minimui) ir Sandaros Moterų Klubas.

T. ir Č. Aleksoniai — \$12.
Po \$10: E. Cibas, J. ir O. Girmiai, A. Kropienė, A. Mažiulis, K. ir O. Merkiai.

J. Kapočius — \$6.
Po \$5: R. Petronienė ir V. Bakšys.

Visiems aukotojams nuoširdžiausiai dėkojame.

Ta proga visiems lietuviams linkime linksmų laisvųjų metų.

Aukų laukiame ir iš tų, kurie dar neturėjo progos juos įteikti.

Balfo skyriaus valdyba

M. Drunga išvyko į Chicago

Veiklus jaunosios kartos atstovas Mykolas Drunga išvyko į Chicago savo tėvų ir draugų aplankyti. Grįš po švenčių.

Grįžęs žada atsidėti tikrai studijoms — nori kuo greičiau gauti filosofijos daktaro laipsnį Harvardo universitete.

Adomonai į Floridą

Aldona ir Jonas Adomonai gruodžio 21 d. išskrenda į Floridą ten švenčių praleisti.

Vėl giedos televizijoje

Arkiyuskupas Medeiros pakvietė komp. J. Gaidelio vadovaujamą Brocktono lietuvių parapijos chorą giedoti gruodžio 25 d. 9:15 ryto mišias, kurios bus transliuojamos 7 kanalo.

E. Juciūtei įteikta

Kipro Bielinio premija

Ižymus socialdemokratų veikėjas Kipras Bielinis testamentu paliko \$3,000 už geriausią knygą apie Lietuvą vykdant ir vykdomą genocidą (tautos naikinimą). Tokia knyga pripažinta Elenos Juciūtės "Pėdos mirties zonoje".

Ta premija jai buvo įteikta gruodžio 6 d. Chicagoje.

Įteikimo įskilmes Jaunimo Centre pradėjo Juozas Skarubskas. Programai vadovauti buvo pakviesta Emilija Pakštaitė. Pagrindinę kalbą pasakė prof. Mečys Mackevičius. Dar kalbėjo E. Juciūtės kaimynė ir mokslo draugė mok. Stasė Petersienė. Buvo paskaityta ištraukų iš premijuotos knygos. A. Pužauskas perskaitė premijos įteikimo aktą, o testamentą vykdė P. Venckova įteikė E. Juciūtei \$3,000 čekį.

Juciūtei tarus padėkos žodį, Jonas Kelečius, Stasė Kielaitė, Laima Rastenytė

ir jaunieji scenos talkininkai, muziko Dariaus Lapinsko vadovaujami, pastatė Antano Rūko "Mano tautos istoriją".

E. Juciūtė buvo atsivežusi Sibiro kalinių rankdarbių parodėlę, kuria visi labai domėjosi.

Mokinių vežiojimui \$55 mil.

Mass. seimelio nario Flynn surinktais duomenimis, prišaloms mokinių vežiojimui per pirmuosius metus išleista \$21,645,495. o kadangi šiais metais vežiojama dar daugiau mokinių, tai ir išlaidos bus didesnės. Jo nuomone, per dvejus metus bus išleista \$55 milijonai.

VELTUI ALYVOS DEGIKLIS (BURNER)

Siūlomas naujas alyvos kuro patarnavimo planas

NAMŲ SAVININKAMS

- Vieneriems metams dalys ir darbas \$39.50 vertės
- 24 valandų patarnavimas
- Automatinis alyvos pristatymas
- Mokejimas pagal susitarimą

FORTUNA FUEL CO.

470 ADAMS ST., QUINCY

Aptarnauja didįjį Bostoną

436-1204
Boston

773-4949
So. Shore

Davė naują šeimą

Betty Nestland iš Norwoodo Kalėdų proga užprenumeravo Keleivį A. Yanuliui Clevelande, Ohio. Ačiū gerb. B. Nestland.

Auka gimnazijai

Povilas A. Janavičius vievoje gėlių prie savo mirusios žmonos karsto Vasario 16 gimnazijai paaukojo \$15.

SOUTH BOSTON LIETUVIŲ PILEČIŲ KLUBO

LIETUVIŠKĄ UŽKANDINE

VEIKIA:

PENKTADIENIAIS nuo 5 val. iki 10 val. vak.
SEŠTADIENIAIS ir SEKMADIENIAIS nuo 1 iki 10 v. v.

— SKANI LIETUVIŠKA PICA

Picą užsisakyti galima ir tel. 268-1055. Tada atėjus nereikės laukti, kol iškeps.

- VOKIŠKAS ALUS
- JAUKIAI ISDEKORUOTOS NAUJOS PATALPOS
- LIETUVIŠKAS MALONUS PATARNAVIMAS
- TRIJŲ GENERACIJŲ LIETUVIŠKA MUZIKA

Šeštadieniais ir sekmadieniais

NUO 12 VAL. DIENOS IKI 6 VAL. VAKARO

LIETUVIŠKI PIETOS

(Balandėliai, kugeliai, dešros, kopūstai ir kt.)

Atsilankykite ir būsite maloniai nustebinti.

S.B.L.P. DRAUGIJOS VADOVYBĖ

COSMOS PARCELS

EXPRESS CORP.

144 Milbury St.
WORCESTER, MASS.
Tel. SW 8-2868

Yra ypač patalios oficiali įstaiga Worcester. Yra siūloma siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas aritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai suveina greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvai, labai žemomis kainomis.

Vedėja B. Sviklienė

Senas parvirsta ir negirtas.

Flood Square Hardware Co.

Berkshire N. J. ALBANA
625 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4148
Benjamin Moore Dėdai
Popieriaus Siūnai
Stiklas Langams
Vidinio reikmenys namams
Elektriniai plumbieriai
Visokio geležies daiktai

Telefonas: AN 8-2806

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

OPTOMETRISTAS

Valandos:
nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
Trečiadieniais nepriimama
447 BROADWAY
South Boston, Mass

Už našies ne tik jaučius vedžioja.

Peter Maksvytis

Carpenter & Builder
45 Church Street
E. Milton, Mass.

Atliekų visos patalynės, remonto ir projektavimo darbus ir laisvą ir viduje gyvenamųjų namų ir biuro patalynę, pagal Jūsų reikalavimus. Skubios vienos iki 9 val. vakaro.

Telefonas: 698-8475

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Rodd

(RUDOKIŲ)

OPTOMETRISTAS

Valandos:
nuo 10 ryto iki 6 vakaro
Trečiadieniais — uždara
445 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Nerasi medžio be šakos, o žmogaus — be ydos.

NAMAKSY - ZAMMITO

Insurance Agency, Inc.
95 Rosemary Street
Norwood, Ma. 02062
Tel. 762-6732

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

E. KARDELIENĖS DAINŲ

PLOKSTELĖ

Keleivio administracijoje galima gauti Lietuvos operos solistės Elzbičios Kardelienės įdainuotų dainų ir arijų plokšteles. Kaina \$6.00. Paštu nesimėčiame.

Laisvės Varpas

LIETUVIŲ RADIO
VALANDA

Sekmadieniais 11-12 val.

AM 1,430 KC ir WWEL

Vedėjas PETRAS VISCINIS

Knyga yra geriausias žmogaus draugas

The Apothecary

LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINE

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

384 W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTONE.

Telefonas AN 8-6030

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., ketvirtus šventadienius ir sekm.

M & T OIL CO., Inc.

641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127

- ☐ Krosnies aptarnavimas
- ☐ Automatinis įpilimas
- ☐ Patogios mokėjimo sąlygos
- ☐ Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite

268-4662

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS
460 West Broadway, South Boston, Mass. 02127
Skambinkite 268-2500

SAVE AT A GREATER RATE

7.90% effective rate on 4-year term deposits \$1000 minimum

7.08% effective rate on 2 1/2-year term deposits \$1000 minimum

6.81% effective rate on 1 1/2-year term deposits \$1000 minimum

6.00% effective rate on 90-day notice \$500 minimum

5.47% effective rate on regular account

The Federal regulations affecting these new savings certificates allow premature withdrawals on savings certificate funds provided rate of interest on amount withdrawn is reduced to the passbook rate (5 1/2% a year) and 90 days interest is forfeited.

Bankas atidarytas nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 9 val. ryto iki 3:30 val. po pietų.

BANKO SKYRIUS

740 Gallivan Boulevard
Dorchester, Mass. 02122
Skambinkite 825-9090

Jis atidarytas nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 10:30 val. ryto iki 5:30 val. vakaro. SEŠTADIENIAIS — nuo 9 val. ryto iki 12 val. dienos.

Nuošimčiai priskaitomi nuo įdėjimo dienos kas mėnuo.

Pilnas draudimas

Bankas veikia jau 109-tuosius metus. Šio banko direktorių taryboje yra adv. J. Grigalus.

Reikale su tarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai.

Turtas (Assets) yra virš \$274,000,000

Trans-Atlantic Trading Co

Darbo valandos kasdien: 9-5
šeštadieniais 9-2

393 West Broadway, P.O.B. 116

So. Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Visų skyrių vedėja Aldona Adomonis

ATLAS PARCELS CO.

82 Harrison Street,
Worcester, Mass. 01604
Tel. 798-3347

Tiesiai iš Worcesterio siunčiam įvairius siuntinius į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas plotus. Siuntiniai sudaromi iš vietinės gamybos medžiagų, apavų, maisto ir pramonės gaminių. Turime vietoje įvairių vietinės gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai žemomis kainomis. Be to, siunčiame maistą, pinigus ir galite užsakyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigus, o giminės ten vietoje gale pasirašyti užsakytas prekes.

Taipogi tarpininkaujame per tam tikras įstaigas atsiųsti giminės čia pasave į svečius ar neolatiniam spėjyvenimui. Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę patikinsite. Vedėjas A. Schyrinaki

COSMOS PARCELS

EXPRESS CORP.
AND
TRAVEL INFORMATION

ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS IS BOSTONO Į LIETUVĄ ir kitas Rusijos okupuotas kraštus

Pristatymas greitas ir garantuotas

Prekės parduodamos nuolatinėmis kainomis. Galima užsisakyti rublių sertifikatus, automobilius, įaldytuvus ir pan.

Naujas vedėjas Atidaryta darbo dienos nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

o šeštadieniais nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p. Kitomis valandomis pagal susitarimą telefonu.

380 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. 268-0008